USNESENÍ SOUDU (třetího senátu)

11. července 2005 *

Ve věci T-294/04,

Internationaler Hilfsfonds eV, se sídlem v Rosbachu (Německo), zastoupená H. Kalteneckerem, advokátem,

žalobkyně,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené M.-J. Jonczy a S. Fries, jako zmocněnkyněmi, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba na náhradu údajně utrpěné škody v podobě nákladů na advokáta vynaložených při třech řízeních před Evropským veřejným ochráncem práv,

* Jednací jazyk: němčina.

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (třetí senát),

ve složení M. Jaeger, předseda, J. Azizi a E. Cremona, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: H. Jung,

vydává toto

Usnesení

Právní rámec

1 Článek 288 druhý pododstavec ES stanoví následující:

„V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Společenství v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jeho orgány nebo jeho zaměstnanci při výkonu jejich funkce."

2 V souladu s čl. 21 druhým pododstavcem ES se každý občan Unie může obracet na Evropského veřejného ochránce práv ustanoveného v souladu s článkem 195 ES.

3 Článek 195 odst. 1 ES stanoví:

„Evropský parlament jmenuje veřejného ochránce práv oprávněného přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie nebo od kterékoli fyzické osoby s bydlištěm nebo právnické osoby se statutárním sídlem v členském státě, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů a institucí Společenství, s výjimkou Soudního dvora a Soudu prvního stupně při výkonu jejich soudních pravomocí.

V souladu se svými povinnostmi provádí veřejný ochránce práv šetření, která považuje za opodstatněná, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížností předložených mu přímo nebo prostřednictvím člena Evropského parlamentu, pokud tvrzené skutečnosti nejsou nebo nebyly předmětem soudního řízení. Jestliže veřejný ochránce práv zjistí nesprávný úřední postup, postoupí věc dotyčnému orgánu, který má lhůtu tří měsíců na to, aby mu sdělil své stanovisko. Poté předá Evropskému parlamentu a dotyčnému orgánu zprávu. Osobu podávající stížnost informuje o výsledku tohoto šetření.

Veřejný ochránce práv podává každoročně zprávu o výsledku svých šetření Evropskému parlamentu."

4 Dne 9. března 1994 přijal Parlament v souladu s čl. 195 odst. 4 ES rozhodnutí 94/262/ESUO, ES, Euratom o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv (Úř. věst. L 113, s. 15; Zvl. vyd. 01/01, s. 283).

5 V souladu s čl. 2 odst. 6 rozhodnutí 94/262 není stížnostmi podanými veřejnému ochránci práv dotčen běh lhůt k podání opravných prostředků v soudních nebo správních řízeních. Mimoto, podle čl. 2 odst. 7 rozhodnutí 94/262, pokud musí veřejný ochránce práv z důvodu probíhajícího nebo ukončeného soudního řízení v téže věci prohlásit stížnost za nepřípustnou nebo ukončit její zkoumání, výsledky šetření, které již případně provedl, se odkládají.

Skutkový stav

6 Žalobkyně je nevládní organizací (NO) podle německého práva, která podporuje uprchlíky, oběti válek a katastrof. V letech 1993 až 1997 předložila Komisi šest žádostí o spolufinancování akcí.

7 Při přezkumu prvních žádostí usoudily útvary Komise, že žalobkyně, jelikož nesplňuje obecné podmínky pro spolufinancování projektů, není způsobilá pro poskytnutí podpor udělovaných NO. Žalobkyně o tom byla informována dopisem ze dne 12. října 1993. Dopisem ze dne 29. července 1996 Komise vysvětlila hlavní důvody, které ji vedly k závěru, že žalobkyně nemůže být považována za způsobilou NO.

8 Dne 5. prosince 1996 předložila žalobkyně Komisi nový projekt. Upravená verze tohoto projektu byla Komisi předložena na základě nové žádosti v září 1997. Komise nerozhodla o těchto nových žádostech o spolufinancování, majíc za to, že rozhodnutí ze dne 12. října 1993 o nezpůsobilosti žalobkyně zůstává platné.

9 Žalobkyně tedy podala tři stížnosti k Evropskému veřejnému ochránci práv, jednu v roce 1998 a druhé dvě v roce 2000. Tyto stížnosti se v zásadě týkaly dvou aspektů, totiž otázky přístupu žalobkyně ke spisu a otázky, zda Komise řádně přezkoumala žádosti žalobkyně.

10 Co se týče přístupu ke spisu, došel Evropský veřejný ochránce práv ve svém rozhodnutí ze dne 30. listopadu 2001 k závěru, že seznam dokumentů předložených Komisí žalobkyni k nahlédnutí nebyl úplný, že si Komise bezdůvodně ponechala určité dokumenty, a že tudíž toto chování Komise může představovat případ nesprávného úředního postupu. Navrhl Komisi, aby umožnila přiměřený přístup ke spisu. K nahlédnutí do spisu došlo v prostorách Komise dne 26. října 2001. Evropský veřejný ochránce práv mimo jiné zjistil případ nesprávného úředního postupu ve skutečnosti, že žalobkyně nedostala možnost být formálně vyslechnuta ohledně informací obdržených Komisí od třetích osob, informací, které byly použity za účelem přijetí rozhodnutí proti ní.

11 Co se týče otázky, zda žádosti žalobkyně byly řádně přezkoumány, došel Evropský veřejný ochránce práv jiným rozhodnutím, vydaným také dne 30. listopadu 2001, k závěru, ohledně zohlednění určitých informací od třetích osob Komisí, že takový přezkum nebyl proveden. Mimoto ve svém rozhodnutí ze dne 11. července 2000 Evropský veřejný ochránce práv učinil kritickou poznámku, která se týkala skutečnosti, že Komise nechala uběhnout příliš dlouhou lhůtu předtím, než zaslala písemně důvody, které ji vedly v roce 1993 k rozhodnutí o nezpůsobilosti žalobkyně. Konečně co se týče skutečnosti, že Komise nevydala formální rozhodnutí o žádostech podaných žalobkyní v prosinci 1996 a v září 1997, Evropský veřejný ochránce práv ve svém rozhodnutí ze dne 19. července 2001 doporučil Komisi, aby o těchto žádostech rozhodla do 31. října 2001.

12 Aby vyhověla doporučení Evropského veřejného ochránce práv, zaslala Komise žalobkyni dopis s datem 16. října 2001 zamítající tyto dva projekty podané v prosinci 1996 a v září 1997 z důvodu nezpůsobilosti spolufinancování žalobkyně.

13 Návrhem došlým dne 15. prosince 2001 podala žalobkyně žalobu proti dopisu ze dne 16. října 2001. Rozsudkem ze dne 18. září 2003, Internationaler Hilfsfonds v. Komise (T-321/01, Recueil, s. II-3225), zrušil Soud rozhodnutí Komise ze dne 16. října 2001, kterým byly zamítnuty žádosti žalobkyně o spolufinancování z prosince 1996 a září 1997, a uložil žalované náhradu nákladů řízení.

14 Ve své žalobě žalobkyně také požadovala po žalované náhradu nákladů vzniklých v průběhu řízení před Evropským veřejným ochráncem práv. Ve svém rozsudku Soud rozhodl, že náklady vynaložené v řízeních před Evropským veřejným ochráncem práv nemohou být považovány za nutné výdaje ve smyslu čl. 91 písm. b) jednacího řádu Soudu, a tudíž nejsou nahraditelné.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

15 Návrhem došlým dne 23. července 2004 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

16 Navrhuje, aby Soud:

— uložil žalované, aby jí uhradila částku 54 037 eur jako náhradu utrpěné majetkové újmy;

— uložil žalované náhradu nákladů řízení.

17 Žalovaná navrhuje, aby Soud:

— odmítl žalobu jako nepřípustnou nebo ji zamítl jako neopodstatněnou;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

18 Podle článku 111 jednacího řádu, je-li Soud zjevně nepříslušný k projednání určitého návrhu nebo je-li určitý návrh zjevně nepřípustný nebo zjevně postrádá jakýkoli právní základ, může Soud, aniž by pokračoval v řízení, po vyslechnutí generálního advokáta rozhodnout usnesením obsahujícím odůvodnění.

19 V projednávaném případě Soud projednávanou věc pokládá za dostatečně objasněnou na základě přezkumu spisu, aby rozhodl o projednávané žalobě bez pokračování v řízení.

K přípustnosti

Argumenty účastníků řízení

20 Žalovaná uplatňuje, že podle ustálené judikatury je důležité, aby, pro splnění požadavků čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu, žaloba směřující k náhradě škody

údajně způsobené orgánem Společenství na základě mimosmluvní odpovědnosti Společenství obsahovala skutečnosti, které umožní určit jednání, které žalobkyně orgánu vytýká, důvody, proč se domnívá, že existuje příčinná souvislost mezi jednáním a škodou, kterou údajně utrpěla, jakož i povahu a rozsah této škody (rozsudek Soudu ze dne 10. února 2004, Calberson GE v. Komise, T-215/01, T-220/01 a T-221/01, Recueil, s. II-587, bod 176).

21 Žalovaná tvrdí, že ani po přečtení žaloby několikrát po sobě se jí nepodařilo určit jednání, které jí bylo vytýkáno. Dodává, že důležitost, kterou žalobkyně přikládá rozhodnutím Evropského veřejného ochránce práv, a skutečnost, že z nich žalobkyně vychází, vedou k závěru, že žalobkyně považuje v každém případě jednání žalované, kterého se týkají, za protiprávní. Dochází k závěru, že jí nemůže být uloženo rozplést niť obvinění, aby z nich vybrala ta, která jsou relevantní pro účely určení protiprávního jednání z její strany způsobilého vyvolat odpovědnost Společenství.

22 Žalobkyně má za to, že žaloba splňuje podmínky uvedené v čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu.

Závěry Soudu

23 Je třeba připomenout, že podle čl. 21 prvního pododstavce Statutu Soudního dvora, který je použitelný pro Soud na základě čl. 53 prvního pododstavce téhož Statutu, a čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu, musí všechny žaloby obsahovat předmět sporu a stručný popis žalobních důvodů. Toto sdělení musí být dostatečně jasné a přesné, aby umožnilo žalované připravit si svoji obranu a Soudu rozhodnout o žalobě, případně, bez dalších informací na její podporu. Za účelem zajištění právní jistoty a řádného výkonu spravedlnosti je třeba pro to, aby byla žaloba přípustná, aby

hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly, přinejmenším stručně, ale uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby (usnesení Soudu ze dne 28. dubna 1993, De Hoe v. Komise, T-85/92, Recueil, s. II-523, bod 20, a rozsudek Soudu ze dne 29. ledna 1998, Dubois a Fils v. Rada a Komise, T-113/96, Recueil, s. II-125, bod 29).

24 Aby byly tyto požadavky splněny, musí žaloba směřující k náhradě škody způsobené orgánem Společenství obsahovat prvky, které umožní určit jednání, které žalobce orgánu vytýká, důvody, proč se domnívá, že existuje příčinná souvislost mezi jednáním a škodou, o které tvrdí, že ji utrpěl, jakož i povahu a rozsah této škody (rozsudek Dubois a Fils v. Rada a Komise, bod 23 výše, bod 30).

25 V projednávané věci je třeba si bez dalšího všimnout nejasné povahy spisů žalobkyně. Nicméně není pochyb, že žaloba směřuje k uplatnění mimosmluvní odpovědnosti Společenství za účelem získání náhrady údajné škody, tedy nákladů na advokáta vynaložených žalobkyní při třech řízeních před Evropským veřejným ochráncem práv.

26 Dále je namístě uvést, že žaloba také umožňuje určit dvě kategorie údajně chybných jednání žalované, která, podle žalobkyně, jí způsobila uvedenou škodu, tedy ta, která jsou předmětem kritiky Evropského veřejného ochránce práv, a to, které bylo Soudem posouzeno jako protiprávní v rozsudku Internationaler Hilfsfonds v. Komise, bod 13 výše. Přesněji, první kategorie dotčených jednání zahrnuje skutečnost, že seznam dokumentů předložený žalovanou k nahlédnutí nebyl úplný, že žalobkyně nedostala příležitost být formálně vyslechnuta ohledně informací obdržených žalovanou od třetích osob, a skutečnost, že žalovaná nechala uběhnout příliš dlouhou dobu, než vysvětlila, dopisem ze dne 29. července 1996, hlavní

důvody, které ji v roce 1993 vedly k rozhodnutí o nezpůsobilosti žalobkyně. Druhá kategorie se týká opomenutí znovu přezkoumat způsobilost žalobkyně v rámci jejích žádostí o spolufinancování podaných v letech 1996 a 1997. Je třeba mimo jiné konstatovat, že Komise předložila obranu týkající se každé z kategorií údajných pochybení.

27 Navíc žalobkyně výslovně zmiňuje existenci přímé příčinné souvislosti mezi škodou, které se dovolává, a různými chybnými jednáními vytýkanými Komisi. Uvádí, že z důvodu neexistence základních právních znalostí z její strany a z důvodu toho, že žalovaná málo spolupracovala, a někdy dokonce jednala obstrukčně, byla nucena požádat o radu advokáta, aby byla v řízení o stížnosti probíhající před Evropským veřejným ochráncem práv úspěšná a aby si zajistila získání odpovědi žalované na mnohé žádosti, které jí opakovaně předložila v průběhu předchozích let.

28 Konečně žaloba také umožňuje určit rozsah škody údajně způsobené jednáními vytýkanými žalované. V tomto ohledu žalobkyně uvádí, že náklady na advokáta, které údajně vynaložila v průběhu řízení před Evropským veřejným ochráncem práv, dosahují celkové výše 54 037 eur.

29 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba splňuje podmínky jasnosti a přesnosti požadované čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu.

30 Tudíž je třeba zamítnout námitku nepřípustnosti vznesenou žalovanou.

K věci samé

Argumenty účastníků řízení

31 Žalobkyně zdůrazňuje, že od projednávané žaloby očekává vyhlášení zásadního rozsudku o možnosti získat náhradu, prostřednictvím žaloby na náhradu škody, nákladů na advokáta legitimně vynaložených během řízení o stížnosti před Evropským veřejným ochráncem práv.

32 Připomíná, že žaloba na náhradu škody musí směřovat k náhradě škody způsobené akty, opomenutími přijmout jeden nebo více aktů nebo protiprávními jednáními orgánů Společenství. V projednávaném případě se jedná o hrubé nedbalosti spočívající v nepřijetí právních aktů, jakož i o taková protiprávní jednání, jako jsou opomenutí vyslechnout žalobkyni, vyhotovení chybného seznamu dokumentů, nezohlednění kontrolního postupu, nepravdivá tvrzení o podvodných jednáních nebo nesprávné posouzení ohledně situace žalobkyně a její způsobilosti ke spolufinancování akcí vedených NO. Tato protiprávní jednání žalované představují také porušení mnoha zásad řádného úředního postupu považovaných za odpovídající standardy týkající se ochrany ve smyslu článku 288 druhého pododstavce ES.

33 Žalobkyně tvrdí, že pokud by nedošlo k protiprávním jednáním žalované, různá řízení o stížnosti, ve kterých se musela obrátit na advokátní kancelář, by byla bezpředmětná, což by zabránilo vzniku škody, tedy zaplacení odměn. Tudíž příčinná souvislost mezi chybnými jednáními žalované a vznikem škody je prokázána.

34 Žalobkyně trvá na autonomní povaze žaloby na náhradu škody, jakož i na svém právu podat žalobu na uplatnění mimosmluvní odpovědnosti na základě řízení před Evropským veřejným ochráncem práv. Konečně tvrdí, že chybná jednání žalované měla trvalý charakter, a tudíž proti nim lze podat žalobu na náhradu škody, jelikož lhůta pěti let dosud neuplynula.

35 Žalovaná tvrdí, že žaloba je zjevně neopodstatněná.

36 Zaprvé tvrdí, že náklady na advokáta před Evropským veřejným ochráncem práv nejsou v žádném případě nahraditelné. Na rozdíl od řízení před soudy Společenství je řízení před Evropským veřejným ochráncem práv ve skutečnosti koncipováno tak, aby nebylo nutné být zastoupen advokátem. V důsledku toho svobodná volba občana nechat se zastoupit advokátem v rámci řízení před Evropským veřejným ochráncem práv znamená, že je povinen nést osobně příslušné náklady. Podle žalované právě z neexistence takové svobodné volby v řízeních před soudy Společenství, kde je přítomnost advokáta povinná, vyplývá, že soudní řízení obsahuje rozhodnutí o nákladech řízení včetně nákladů na advokáta.

37 Žalovaná dodává, že pokud měla žalobkyně volbu obrátit se pouze na Evropského veřejného ochránce práv nebo se na něho v každém případě obrátit předtím, než podá žalobu k Soudu, nemůže nicméně svévolně přivodit náklady, které, jelikož nejsou ani povinné, ani nutné, nemohou být uloženy k tíži žalované.

38 Žalovaná zadruhé uplatňuje, že žalobkyně neprokázala, že podmínky zakládající právo na náhradu škody jsou v projednávaném případě splněny.

39 Co se týče prvních dvou podmínek, tedy existence dostatečně závažného porušení právního pravidla přiznávajícího práva jednotlivcům, žalovaná uplatňuje, že žalobkyně má za to, že je dostatečné odkázat na rozhodnutí Evropského veřejného ochránce práv. Ale rozhodnutí Evropského veřejného ochránce práv podléhají podmínkám, které jsou pro ně zvláštní a které neodpovídají těm, které musí být splněny za účelem založení práva na náhradu škody. Kritická poznámka nebo zjištění zneužití učiněné Evropským veřejným ochráncem práv nemohou být jednoduše pokládány na roveň dostatečně závažnému porušení takového právního pravidla, jako je zásada řádné správy. Tudíž rozhodnutí Evropského veřejného ochránce práv nezavazují Soud a nezbavují ho jeho povinnosti přezkoumat, zda jsou dotčené podmínky splněny. Tento přístup je potvrzen usnesením předsedy Soudu ze dne 15. října 2004, Tillack v. Komise (T-193/04 R, Sb. rozh. s. II-3575, bod 60).

40 Co se týče třetí podmínky, tedy existence příčinné souvislosti mezi chybným jednáním a údajnou škodou, žalovaná tvrdí, že žalobkyně se spokojuje s prohlášením, že existuje přímá příčinná souvislost. Dodává, že jí nepřísluší prokazovat, že podmínky jsou splněny, a jelikož žalobkyně nesplnila svoji povinnost, je třeba zamítnout žalobu jako zjevně neopodstatněnou.

41 Žalovaná podpůrně uvádí, že Evropský veřejný ochránce práv založil své výtky na třech bodech, tedy na okolnostech, za kterých rozhodnutí z roku 1993 o nezpůsobilosti žalobkyně bylo přijato, na přístupu ke spisu a na žádostech podaných žalobkyní v letech 1996 a 1997, o kterých nebylo rozhodnuto.

42 Co se týče okolností, za kterých bylo přijato rozhodnutí o nezpůsobilosti žalobkyně v roce 1993, žalovaná připomíná, že v souladu s článkem 46 Statutu Soudního dvora se nároky vůči Společenství z mimosmluvní odpovědnosti promlčují pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají. Jelikož žalobkyně nepodala žalobu

v průběhu pěti let následujících po přijetí rozhodnutí a neuplatnila svou údajnou škodu u příslušného orgánu, případné právo na náhradu škody je promlčeno.

43 Co se týče přístupu ke spisu, žalovaná uplatňuje, že byl uskutečněn v únoru 1998, a tedy také před více než pěti lety. Jelikož žalobkyně rovněž nepodala žalobu v této věci od roku 1998 a neuplatnila své právo u orgánu Společenství, je třeba se domnívat, že právo je promlčeno. Mimoto nejde o dostatečné porušení právního pravidla.

44 Co se týče neexistence rozhodnutí týkajícího se žádostí podaných v letech 1996 a 1997, žalovaná má za to, že také došlo k promlčení. Od data podání svých žádostí nepodala žalobkyně žalobu pro nečinnost nebo na náhradu škody. Nemůže tedy uplatňovat škodu, která by nevznikla, pokud by využila tyto procesní prostředky.

45 Co se týče jednání považovaného Soudem za protiprávní v rozsudku Internationaler Hilfsfonds v. Komise, bod 13 výše, žalovaná tvrdí, že není nutné rozhodnout o otázce, zda je takové porušení dostatečně závažné, aby zakládalo právo na náhradu škody, jelikož v každém případě příčinná souvislost s požadovanými náklady neexistuje, a to ze dvou důvodů. Zaprvé požadované náklady na advokáta jsou spojeny s řízeními, která proběhla před vyhlášením rozsudku. Zadruhé zde neexistuje příčinná souvislost.

Závěry Soudu

46 Úvodem je třeba poznamenat, že projednávanou žalobou se žalobkyně snaží získat od Společenství náhradu za náklady na advokáta, které vynaložila během tří řízení před Evropským veřejným ochráncem práv.

47 Je třeba také připomenout, že prostřednictvím orgánu Evropského veřejného ochránce práv poskytla Smlouva občanům Unie alternativní prostředek k procesnímu prostředku před soudy Společenství za účelem obrany jejich zájmů. Tento alternativní mimosoudní prostředek odpovídá zvláštním kritériím a nemá nutně stejný cíl, jako má soudní žaloba (rozsudek Soudu ze dne 10. dubna 2002, Lamberts v. Evropský veřejný ochránce práv, T-209/00, Recueil, s. II-2203, bod 65).

48 Mimoto, jak vyplývá z čl. 195 odst. 1 ES a z čl. 2 odst. 6 a odst. 7 rozhodnutí 94/262, tyto dva prostředky nemohou být využity paralelně. Pokud totiž stížnostmi předloženými Evropskému veřejnému ochránci práv není dotčen běh lhůt pro podání opravných prostředků k soudům Společenství, Evropský veřejný ochránce práv musí nicméně ukončit svoje zkoumání a prohlásit stížnost za nepřípustnou, pokud dotčený občan současně podal žalobu k soudu Společenství týkající se stejných skutečností. Je tedy na občanovi, aby posoudil, který z těchto dvou dostupných prostředků je způsobilý lépe posloužit jeho zájmům (rozsudek Lamberts v. Evropský veřejný ochránce práv, bod 47 výše, bod 66).

49 Dále je třeba připomenout, že rozsudkem Internationaler Hilfsfonds v. Komise, bod 13 výše, Soud zrušil rozhodnutí Komise ze dne 16. října 2001, kterým byly zamítnuty žádosti o spolufinancování žalobkyně z prosince 1996 a ze září 1997 a žalované uložena náhrada nákladů řízení. Žalobkyně ve své žalobě také požadovala po žalované náhradu nákladů řízení před Evropským veřejným ochráncem práv. Ve svém rozsudku Soud rozhodl, že náklady vynaložené na řízení před Evropským veřejným ochráncem práv nemohou být považovány za nutné výdaje ve smyslu čl. 91 písm. b) jednacího řádu, a tudíž nejsou nahraditelné.

50 Podle čl. 91 písm. b) jednacího řádu jsou totiž považovány za nahraditelné náklady „nutné výdaje vynaložené účastníky řízení v souvislosti s řízením, zejména výdaje na cestu a pobyt a odměny zmocněnců, poradců nebo advokátů". Z tohoto ustanovení vyplývá, že nahraditelné náklady jsou omezeny jednak na ty, které jsou vynaloženy pro účely řízení před Soudem, a jednak ty, které byly nutné za tímto účelem (viz usnesení Soudu ze dne 10. ledna 2002, Starway v. Rada, T-80/97 DEP, Recueil, s. II-1, bod 24 a uváděná judikatura). Mimoto Soud rozhodl, že i když je během řízení, které předchází soudní fázi, obecně vykonávána podstatná právní činnost, je třeba připomenout, že za „řízení" považuje článek 91 jednacího řádu pouze řízení před Soudem, s vyloučením fáze, která mu předchází. To vyplývá zejména z článku 90 téhož řádu, který uvádí „řízení před Soudem" (viz usnesení Soudu ze dne 24. ledna 2002, Groupe Origny v. Komise, T-38/95 DEP, Recueil, s. II-217, bod 29 a uváděná judikatura).

51 V projednávaném případě se žalobkyně snaží prostřednictvím žaloby na náhradu škody vymoci náhradu nákladů na advokáta vynaložených v rámci řízení před Evropským veřejným ochráncem práv. V tomto ohledu je namístě uvést, že uznání takových nákladů z titulu náhrady škody by bylo v rozporu s judikaturou Soudu týkající se nenahraditelné povahy uvedených výdajů z titulu nákladů řízení.

52 Je totiž třeba uvést, že na rozdíl od řízení zahájených u soudů Společenství je řízení zahájené před Evropským veřejným ochráncem práv koncipováno tak, aby nebylo nutné obrátit se na advokáta. Postačuje tedy ve stížnosti uvést skutečnosti, ale není nutné právně argumentovat. Za těchto okolností svobodná volba občana nechat se zastoupit advokátem v rámci řízení před Evropským veřejným ochráncem práv znamená, že je povinen nést osobně příslušné náklady. Právě z důvodu neexistence takové svobodné volby v řízeních před soudy Společenství, kde je přítomnost advokáta povinná, soudní řízení obsahuje rozhodnutí o nákladech řízení včetně nákladů na advokáta.

53 Mimoto je třeba připomenout, že Soudní dvůr rozhodl, že náklady na konzultaci advokáta ve stadiu správních stížností v rámci postupu před zahájením soudního řízení, upraveného článkem 90 služebního řádu úředníků Evropských společenství, musí být odlišeny od nákladů na advokáta vynaložených při sporném řízení. I když v takovém případě nemůže být zúčastněným stranám zakázáno, aby použily již v tomto stadiu rady advokáta, je to jejich vlastní volba, která nemůže být v žádném případě přičtena žalovanému orgánu. Soudní dvůr se proto domníval, že jakákoli příčinná souvislost mezi údajnou škodou, tedy náklady na advokáta vynaloženými během postupu před zahájením soudního řízení, a žalobou proti Společenství nemá právní opodstatněnost, a že tudíž žaloba na náhradu škody v takovém případě nemusí být pouze zamítnuta, ale může být považována za zcela neodůvodněnou z právního hlediska, a tedy urážlivou, což je třeba případně zohlednit při rozhodování o náhradě nákladů řízení (rozsudek Soudního dvora ze dne 9. března 1978, Herpels v. Komise, C-54/77, Recueil, s. 585, body 45 až 50).

54 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že na rozdíl od postupů před zahájením soudního řízení, ve smyslu článku 90 služebního řádu úředníků Evropských společenství, má žalobkyně možnost obrátit se na Evropského veřejného ochránce práv předtím, než podá k Soudu žalobu.

55 Na základě těchto úvah je namístě dojít k závěru, že náklady na advokáta vynaložené před Evropským veřejným ochráncem práv nejsou nahraditelné z titulu náhrady škody v rámci žaloby na náhradu škody.

56 Jen pro úplnost je třeba uvést, že žalobkyni se nepodařilo prokázat existenci přímé příčinné souvislosti mezi protiprávnostmi, které žalované vytýká, a škodou, jejíž náhrady se domáhá. Je totiž třeba připomenout, že řízení zahájené před Evropským veřejným ochráncem práv nevyžaduje zastoupení advokátem. Za těchto okolností svobodná volba občana obrátit se na Evropského veřejného ochránce práv a nechat se před ním zastupovat advokátem nemůže být považována za nutný a přímý důsledek případu nesprávného úředního postupu případně přičitatelnému orgánům Společenství.

57 Z toho vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta jako zjevně neopodstatněná.

K nákladům řízení

58 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalovaná požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je namístě posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

SOUD (třetí senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá jako z právního hlediska zjevně neopodstatněná.

2) Žalobkyni se ukládá náhrada nákladů řízení.

V Lucemburku dne 11. července 2005.

Vedoucí soudní kanceláře — Předseda

H. Jung — M. Jaeger